

ВІДГУК
на наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту
«У РИТМІ СЕРЦЯ»: ЗВУКООБРАЗИ УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В
МУЗИЧНІЙ ПРАКТИЦІ ХХ-ХХІ СТ.,
поданого на здобуття ступеня доктора мистецтва
Спеціальність – 025 Музичне мистецтво
галузь знань – 02 Культура і мистецтво
БІЛОВОЇ ЄЛІЗАВЕТИ ДМИТРІВНИ

Наукове обґрунтування Творчого мистецького проєкту «У ритмі серця»: звукообрази ударних інструментів в музичній практиці ХХ - ХХІ ст. Є. Д. Білової присвячено актуальній темі сучасного музикознавства – дослідженню ролі ударних інструментів та їх розвитку у музичному просторі ХХ–ХХІ століть.

Авторка обґрунтовує необхідність переосмислення репертуару для маримби та вібрафона, звертаючи увагу на стильові трансформації та інтерпретаційні стратегії, що утверджують українську школу ударних інструментів в міжнародному контексті. Зауважимо, що авторку проєкту більшою мірою цікавить саме творчо-практична сторона у розкритті обраної теми. У фокусі дослідження – відтворення й переосмислення творів ХХ–ХХІ століть, які не отримали належного поширення в концертній практиці, але зберігають значний художній та історико-культурний потенціал. Такий підхід дозволяє не лише розкрити індивідуальність інтерпретатора, але й відновити в сучасному контексті «забуті» або малодосліджені сторінки українського й світового репертуару для маримби та вібрафона, що саме по собі становить вагомий науковий і творчий внесок у розвиток українського музикознавства.

Авторка проєкту органічно реалізувала одне з ключових завдань наукового обґрунтування – репрезентацію культурно-стильового феномена в його багатовимірності. При цьому вона не лише зафіксувала естетичні та жанрові параметри обраної теми, але й виявила нові смислові горизонти, що відкриваються завдяки виконавській інтерпретації. Таким чином, дослідження набуває не лише теоретичної, але й практично-прикладної ваги, оскільки сприяє формуванню сучасного виконавського дискурсу у сфері музичного мистецтва. Здійснена наукова реконструкція розвитку українського ударного мистецтва

свідчить про поступовий перехід від другорядної, суто ритмічної функції, до статусу повноцінного носія художнього змісту. Така трансформація відповідає глобальним тенденціям музичного мислення XX–XXI століть, коли ударні інструменти почали репрезентувати не лише метроритмічний фундамент, а й унікальну палітру тембрових, динамічних і артикуляційних можливостей.

Авторка переконливо демонструє значення ударного мистецтва у світовій та українській культурі XX–XXI ст. Висновки наголошують на діалозі української школи з європейською, американською та азійською.

Питання.

1. У науковому обґрунтуванні на сторінці 40, Ви вказуєте сучасних українських виконавців, визначаючи вплив їх діяльності щодо становлення українського мистецтва гри на ударних інструментах у світі. На Вашу думку, вказаний перелік митців є остаточним, чи він може бути розширений та якщо так, то хто до нього може бути включений?

2. У першому розділі Вашого наукового обґрунтування (с. 49) згадуються сучасні музичні фестивалі. Чи брали Ви особисто участь у подібних заходах як виконавиця, і якщо так, то які саме фестивалі стали для Вас найбільш значущими з точки зору виконавського досвіду та творчої взаємодії?

3. У другому розділі (с. 66) авторка звертається до інтерпретації українських пісенних творів, які в оригіналі не були написані для вібрафона. Потребує уточнення: представлені у концерті версії є авторськими обробками й транскрипціями, або авторка спиралася на вже існуючі редакції та аранжування?

Зауваження.

1. У підрозділі 1.3., окреслюючи особливості японської виконавської школи та визначаючи її представників (с. 37), Є. Д. Білова доречно виокремлює Кейко Абе. Зокрема, авторка акцентує увагу на тому, що «вона розробила техніку багатопалочкової гри» (с. 37). Дійсно, японська виконавиця на маримбі, композитор та педагог Кейко Абе вважається одним з корифеїв у галузі мистецтва гри на маримбі та популяризатором сольного виконавства на ній, яка

зробила вагомий внесок у розвиток маримбного репертуару, що передбачає застосування саме чотирипалкової техніки гри. Проте, варто підкреслити, що використовувана нею техніка, в основі якої лежить виконавська постановка «traditional grip», отримала широкого поширення ще у XIX столітті у Гватемалі та активно використовувалася саме в ансамблевому музикуванні під час гри на маримбі «doble».

2. У науковому обґрунтуванні Є. Д. Білова вказує багато зарубіжних виконавців на ударних інструментах, композиторів та педагогів, які вплинули на розвиток ударного мистецтва. У зв'язку з тим, що їх прізвища та імена представлені не в англійському варіанті, в перекладі деяких з них допущені незначні помилки. Таким чином, переклад певних прізвищ митців потребує уточнення задля їх відповідності оригіналу.

3. У науковому обґрунтуванні авторка доволі часто вживає термін «багатопалочкова техніка», який, на нашу думку, не є доречним. Спираючись на зарубіжний досвід, у виконавській та педагогічній практиці, як правило, при грі на маримбі та вібрафоні, коли у руках виконавця розташовується більше ніж одна палка у руці, застосовується термін, який вказує на кількість палок – «four mallet technique» («чотирипалкова техніка»), або «six mallet technique» («шестипалкова техніка»), яка передбачає розташування по три палки в одній руці.

Висновок.

Поставлені у рецензії запитання й зауваги не знижують цінності виконаної роботи, а навпаки — увиразнюють її актуальність та значущість. Вони демонструють широту наукового світогляду авторки, її здатність інтегрувати різні підходи до аналізу й практики ударного мистецтва, а також практичну значущість здобутих результатів для виконавської та педагогічної діяльності.

Творчий мистецький проєкт Білової Є. Д. «“У ритмі серця”: звукообрази ударних інструментів у музичній практиці XX–XXI століть» засвідчує високий рівень професійної підготовки та поєднання дослідницької й виконавської

компетенцій. Органічне поєднання наукового аналізу й творчої практики відповідає чинним вимогам МОН України до подібного типу робіт. З огляду на вищезазначене, вважаю, що авторка цілком заслуговує на присвоєння їй наукового ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» у галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

кандидат мистецтвознавства,

доцент,

доцент кафедри оркестрових духових

та ударних інструментів

Одеської національної музичної академії

імені А. В. Нежданової

РАЛО Олексій Миколайович

Підпис	<i>Рало Олексій Миколайович</i>
Засвідчую:	<i>Меліхішова Г.М.</i>
Нач. відділу кадрів	